

Разпространение

Данните за разпространението и употребата на никотинови торбички сред различните групи потребители са ограничени. Национални проучвания на тютюнопушенето сред младежите на възраст 13-15 г. показват, че настоящата употреба на никотинови пакетчета е 8.1% в Чешката република (2022 г.) и 4.6 % в Литва (2022 г.). В скандинавските държави се наблюдава нарастване на настоящата им употреба. Например в Дания сред 15-17-годишните употребата на никотинови пликчета се е увеличила от 8.7% през 2020 г. на 12% през 2022 г. Подобни тенденции се наблюдават и в държави от други региони. В България разпространението на настоящата употреба на никотинови пликчета сред 13-15-годишните е 10.7% (12.0% сред момчетата и 9.6% сред момичетата).

Основни препоръки

Като се има предвид агресивният маркетинг на тези продукти, които съдържат привлекателни и приемливи за децата аромати, държавите се насърчават да защитят съществуващите си политики и да формулират нови политики, ако е необходимо, за да разширят регулаторните си изисквания, така че да обхванат голямото разнообразие от никотинови и тютюневи изделия, които се появяват на някои световни пазари.

Страните следва да забранят или регулират никотиновите торбички, за да осигурят висока степен на защита на човешкото здраве. СЗО препоръчва последователни превантивни действия, за да се гарантира, че тези продукти няма да създадат нови пазари.

Най-общо казано, страните могат да упражнят правомощията си да надхвърлят разпоредбите на РККТ на СЗО в съответствие с член 2.1 и да се позоват на член 5, параграф 2б, за да предприемат мерки за предотвратяване на никотиновата зависимост чрез забрана на никотина и тютюневите изделия съгласно съответното национално законодателство.

Издание на Националния център по общественото здраве и анализи,
по Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести
2021-2025 г.

С подкрепата на Световната здравна организация – Регионален офис за Европа

НИКОТИНОВИ ТОРБИЧКИ

Никотиновите торбички са предварително разпределени торбички, които съдържат никотин и са подобни на традиционните бездимни тютюневи изделия, като например снус, включително по външен вид и начин на употреба (поставяне между венета и устната). Въпреки това, за разлика от снус, който съдържа тютюн, никотиновите торбички се рекламират като „без тютюн“.

Никотиновите торбички варират по тегло, съдържание на никотин, аромат и размер на торбичката, както в рамките на една марка, така и между различните марки. Някои марки, предлагани на пазара, са Lyft, White Fox, Zyn, Velo, Nordic Spirit, Shiro и др.

Съдържанието на никотин в някои от тези продукти е колкото съдържанието на никотин в други тютюневи изделия, като например конвенционалните цигари, традиционните бездимни тютюневи изделия и нагреваемите тютюневи изделия. Следователно те имат същия или подобен потенциал за пристрастяване.

Пакетчетата се предлагат с аромати, подобни на тези на ЕСДН и ЕСБН и на конвенционалните бездимни тютюневи изделия, което има потенциал да увеличи привлекателността на продукта, особено за децата и подрастващите. В публикация от 2023 г. се съобщава за проучване на 228 вкуса сред 28 марки никотинови торбички.

Никотиновите торбички се рекламират като дискретни и незабележими, позволяващи свободна употреба навсякъде; като „по-здравословни“ (могат да се използват за отказване от тютюнопушенето); без дим/миризма/жълти зъби; като продукти за елегантен начин на живот и като „модерен“ никотин. Рекламата им е широко разпространена, изпитана, насочена към много широка аудитория, интензивно се използват социалните медии и влиятелни личности.

Особено притесняващ е фактът, че това са продукти с много високо съдържание на никотин, като на етикетите са посочени 120 mg или 150 mg никотин. Ако малко дете консумира тези продукти, може да се стигне до потенциално смъртоносно предозиране с никотин, както се е случило след поглъщане на ароматизирана електронна течност.

Проблеми за здравето и околната среда

Основното безпокойство е свързано с наличието на никотин, известен токсикант, регистриран съгласно регламентите REACH на Европейския съюз. Той е класифициран като остро токсичен (категория 2) след орална, дермална или инхалационна експозиция и е обект на предупреждения за опасност **H300**: смъртоносен при поглъщане; **H310**: смъртоносен при контакт с кожата и **H330**: смъртоносен при вдишване.

Изброените дотук продукти се предлагат с различно количество никотин. Колкото по-висока е дозата никотин, толкова по-голямо е увеличението на пулса и систоличното артериално налягане, когато се използват от непушачи. Освен това никотинът, извлечен от тютюн, може да бъде замърсен със специфични за тютюна нитрозамини, които са канцерогенни.

С разрастване на пазара на никотинови торбички изхвърлянето на тези продукти за еднократна употреба се превръща в проблем. Пластмасовите кутии, използвани за съхранение на никотиновите торбички, допринасят за общото замърсяване с пластмаса.